

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

**НАПИСАННЯ НЕПОШИРЕНИХ
ПРИКЛАДОК ЧЕРЕЗ ДЕФІС, У ЛАПКАХ.**

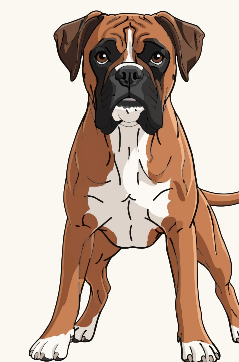
На цьому уроці ми

- навчимося правопису прикладок, що виконують роль загальної та власної назв;
- відпрацюємо правила правопису непоширених прикладок;
- напишемо сценарії власних подкастів про подорожі.

✓ Порівняйте речення в парах. Сформулюйте власне правило, як не сплутати прикладку і складений іменний присудок.

Мій собака — охоронець. Собака-охоронець добре виконав свою роботу.

Сушко Андрій — учень 8 класу. Зошит учня 8 класу Сушка Андрія.

Анастасія — майстриня з вишивання. Майстриня Анастасія показала свої роботи.

Стоматологи — це лікарі. Я хочу стати лікарем-стоматологом.

Дніпро — найбільша річка України. Люблю річку Дніпро!

ЗАУВАЖТЕ!

загальна назва + географічна назва ➡ прикладкою є власна назва

Відпочивали на річці (якій?) Ворсклі / Дніпрі / Латориці.

загальна + власна назви на позначення людини ➡ прикладкою є загальна назва

Зайшов учень / спортсмен / гітарист / друг / дядько Микитенко Степан.

✓ **Усно складіть речення із запропонованими прикладами.**

Віра — *однокласниця / тітка / сусідка / знайома.*

Гори — *Карпати / Гімалаї / Кіліманджаро.*

Цукерки — *«Бджілка» / «Рафаелло» / «Ромашка».*

Станція метро — *«Університет», «Держпром», «Хрещатик».*

Царівна — *красуня / жаба / лебідь.*

Дівчинка — *щебетуха / вередуха / розумничка.*

Оксен — *пан / хрещений / друг.*

Виконайте вправу 109 (с.93-94 підручника).

ПРАВОПИС НЕПОШИРЕНИХ ПРИКЛАДОК

Дефіс ставимо:

- якщо прикладка стоїть після означуваного слова: **Петро-актор**
- якщо прикладкою є видова (вужча) назва і вона стоїть перед родовою (ширшою):
звіробій-трава
- якщо означуваний і означальний іменники можуть мінятися місцями залежно від ситуації мовлення, але означенням є другий іменник: **дідусь-казкар і казкар-дідусь.**
- якщо означальний іменник утратив своє значення та входить до складу терміна
риба-молот
але риба **сом**

ПРАВОПИС НЕПОШИРЕНИХ ПРИКЛАДОК

Дефіс НЕ ставимо:

- якщо прикладку вжито перед означуваним іменником: **актор Петро**
- якщо прикладка є видовою назвою і стоїть після родової: **трава звіробій**

Виконайте вправи 110-111 (с.95 підручника).

Робота в парах

Підготуйте текст подкасту тривалістю 5-10 хв. Обговоріть ваші подорожі (де ви бували, а де б хотіли побувати). Використовуйте прикладки. Презентуйте ваш текст класові, зберіть відгуки та вдоскональте свої напрацювання.

До наступного заняття запишіть ваш подкаст у відео чи аудіоформаті. Завантажте на спільну дошку чи в чат класу.

- **Обираємо формат.** Експериментуйте з різними варіантами: пародії на інші види передач чи подкастів, ток-шоу, путівники. Тут що незвичніша ідея, то краще. Головне хоч приблизно розуміти, як її втілити.
- **Пишемо та редагуємо сценарій.** Шукаємо інформацію, придумуємо сюжет, прописуємо репліки.
- **Записуємо подкаст.**
- **Обробляємо запис.** Вирізаємо невдалі моменти, додаємо потрібні аудіоефекти.
- **Завантажуємо епізод на платформу.** (Джерело: <https://storiya.info/>)

Рефлексія

На уроці я...

дізнався/-лася...
зрозумів/-ла...
навчився/-лася...
найбільші труднощі я відчув/-ла...
на наступному уроці я хочу...

